

NOTA INFORMATIVĂ
la proiectul Legii pentru completarea
Legii nr. 96 din 13 aprilie 2007 privind achizițiile publice

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite

Angajamentele Republicii Moldova în vederea realizării fazei a II-a a Planului de Acțiuni Republica Moldova – Uniunea Europeană în domeniul liberalizării regimului de vize impun revizuirea cadrului normativ național privind mecanismul de desfășurare a procesului de achiziții publice pentru tipărirea formularelor tipizate ale documentelor de stare civilă cu grad de protecție.

Unul din obiectivele trasate de Programul național de implementare a Planului de Acțiuni Republica Moldova – Uniunea Europeană în domeniul liberalizării regimului de vize, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 122 din 4 martie 2011 și completat prin Hotărârea Guvernului nr. 130 din 24 februarie 2012 și Hotărârea Guvernului nr. 463 din 2 iulie 2013, constă în asigurarea securității documentelor, inclusiv asigurarea cu pașapoarte biometrice.

În acest context, pct. 7 al planului menționat supra prevede în calitate de măsură prioritară *Sporirea securității documentelor primare de stare civilă.*

Documentele de stare civilă, utilizate în activitatea organelor de stare civilă sînt elaborate în conformitate cu prevederile Legii nr. 100-XV din 26 aprilie 2001 privind actele de stare civilă, precum și alte acte normative.

Serviciul Stare Civilă (în continuare - SSC) este organul central de specialitate, abilitat atît prin art. 72 al. (5) din Legea menționată, cît și prin pct. 9, lit. k) din Hotărârea Guvernului nr. 82 din 31 ianuarie 1982 cu privire la Serviciul Stare Civilă, cu atribuții de asigurare a tirajării formularelor, certificatelor și extraselor din actele de stare civilă, distribuirii acestora organelor cu atribuții de înregistrare a actelor de stare civilă, precum și cu atribuții de exercitare a controlului condițiilor și metodelor de evidență, păstrare și utilizare a lor.

Semnele de protecție, aplicate actelor și certificatelor de stare civilă, reprezintă elemente care asigură imposibilitatea tirajării frauduloase a acestora. Este necesar de menționat că Legea privind actele de stare civilă stabilește necesitatea asigurării cu cel puțin 2 și 5 semne de protecție pentru actele și respectiv, certificatele de stare civilă, ultimele fiind atribuite la categoria documentelor cu evidență strictă.

Menționăm că în fiecare an se tipărește un număr mare a următoarelor formulare cu grade de protecție:

a) certificate (certificatul de naștere, certificatul de căsătorie, certificatul de divorț, certificatul de schimbare a numelui de familie și/sau prenumelui, certificatul de deces, certificatul de stabilire a paternității, certificatul de adopție, certificatul privind starea civilă);

b) avize (aviz cu privire la schimbarea sau neschimbarea numelui și/sau a prenumelui, aviz cu privire la anularea, completarea și /sau rectificarea actului de stare civilă);

c) extrase de pe actele de stare civilă (extras de pe actul de naștere, extras de pe actul de căsătorie, extras de pe actul de divorț, extras de schimbare a numelui de familie și/sau prenumelui, extras de pe actul de deces, extras de pe actul de stabilire a paternității, extras de pe actul de adopție, extras multilingv de pe actul de naștere, extras multilingv de pe actul de căsătorie, extras multilingv de pe actul de deces).

Numărul formularelor menționate, precum și prețurile contractelor pentru tirajarea acestora sînt redate în Anexa la nota informativă.

Ținînd cont de faptul că SSC este o instituție publică cu statut de persoană juridică, activitatea căreia este finanțată de la bugetul de stat și din mijloace speciale acumulate, toate achizițiile necesare asigurării activității sale, inclusiv în contextul documentelor de stare civilă, sînt realizate în strictă conformitate cu prevederile Legii nr. 96 din 13 aprilie 2007 privind achizițiile publice. Astfel, este necesar a se menționa, că la orice procedură organizată de SSC privind achiziționarea documentelor de stare civilă cu și fără evidență strictă, cîștigător poate deveni oricare operator economic, care respectă cerințele înaintate și al cărei ofertă comercială este acceptabilă sub aspectul eficienței achizițiilor publice.

În acest context, prezentăm lista operatorilor economici care au participat la licitațiile publice în vederea achiziționării formularelor de stare civilă cu grade de protecție pe parcursul anilor 2009-2012:

1. SRL "Metrompaș";
2. ÎS Firma Editorial Poligrafică "Tipografia Centrală";
3. ÎS Combinatul Poligrafic Chișinău;
4. SRL "Baștina Radog" FEP;
5. SRL "Grafic Design";
6. ÎS "Editura Universul";
7. SRL "Elan Poligraf" SC;
8. SRL "Gibeona Plus FCP";
9. SA "Crio";
10. SRL "Polisan-Service" SC;
11. FEPI "Infohandi";
12. ÎS CRIS "Registru";
13. SRL "Foxtrot";
14. SRL "Nova Imprim";
15. ÎS "Universul".

Concomitent, este de menționat faptul, că toți operatorii economici participanți la licitație (nu doar cei contractați în urma desfășurării procedurii de achiziții publice) au accesul la caracteristicile tehnice și semnele de protecție ale certificatelor, în cadrul examinării cerințelor expuse în caietul de sarcini, care constituie parte integrantă a Documentelor de licitație. Drept urmare, operatorii economici participanți la licitație primesc informația referitor la semnele de protecție a certificatelor și actelor de stare civilă, modul de aplicare a acestora pe document, pozițiile de amplasare și alte date care le permit operatorilor elaborarea prețului ofertei.

Regimul actual de completare și eliberare a formularelor de stare civilă este preponderent automatizat prin utilizarea imprimantelor matriciale la expunerea conținutului din actul de stare civilă respectiv. Aceste posibilități tehnice permit atât păstrarea, cât și transmiterea în format digital a modelelor certificatelor și actelor de stare civilă chiar și după executarea contractului de prestare servicii.

În contextul celor expuse, devin evidente riscurile la care este expus procesul actual de tipărire a formularelor tipizate, cu atât mai mult că acestea se tipăresc într-un număr mare de exemplare.

În procesul examinării demersurilor organelor de drept, avînd ca obiect verificarea și determinarea autenticității documentelor de stare civilă (în baza unor copii de pe documente prezentate), se constată un număr mare de documente cu conținut similar cu cel al formularelor documentelor de stare civilă, dar conținînd elemente neautentice vizibile. Acest fapt denotă utilizarea în circuitul civil internațional de către cetățenii Republicii Moldova a unor documente neautentice, care fie nu sunt înregistrate în evidența documentelor cu grad de protecție a SSC, fie conțin unele date conforme cu cele din sistemul de evidență (coincid seria și numărul formularului), dar nu au fost eliberate de organele de stare civilă, prezentînd alte elemente de neautenticitate (semnătura funcționarului, date de identificare ale actului, datele personale ale titularului actului etc.). Menționăm că nu există o statistică a unui număr de documente cu grade de protecție contrafăcute, nefiind posibilă determinarea exactă a sursei de confecționare (tipărire) a acestor documente.

Trebuie să menționăm faptul că un număr impunător de documente de stare civilă cu semne de protecție sînt reflectate în Registrul de stat al populației, urmare a procesului automatizat de înregistrare primară a faptelor de stare civilă, precum și în rezultatul procesării cererilor de documentare cu acte de identitate ale Sistemului național de pașapoarte. Registrul de stat al populației este destinat pentru colectarea, stocarea, actualizarea și analiza datelor cu privire la persoanele fizice, care reprezintă subiecte ale înregistrării, cu prezentarea informației organelor puterii și administrării publice ale Republicii Moldova, altor persoane fizice și juridice în modul

stabilit de legislație.

În acest context, veridicitatea informației ce se conține în Registrul de stat al populației depinde în cel mai direct mod de nivelul de securizare a procesului de confecționare și eliberare a actelor și certificatelor de stare civilă.

Evidența strictă a circulației actelor și certificatelor de stare civilă cuprinde procedurile de evidență, coordonate de SSC, raportate la subiecții cu drept de eliberare din Republica Moldova:

- funcționarii subdiviziunilor SSC;
- funcționarii abilitați ai primăriilor comunelor, satelor și orașelor;
- funcționarii misiunilor diplomatice și oficiilor consulare.

Prin adoptarea prezentului proiect se urmărește sporirea securității procesului de tipărire a documentelor de stare civilă cu grad de protecție.

De asemenea, **adoptarea prezentului proiect, va contribui la:**

- asigurarea calității documentelor de stare civilă;
- asigurarea uniformității caracteristicilor tehnice ale documentelor de stare civilă;
- asigurarea respectării ordinii publice, prin excluderea posibilităților de contrafacere a documentelor de stare civilă.

Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

În lumina celor expuse în rubrica precedentă, precizăm că o atenție sporită necesită a fi acordată și asigurării unui nivel înalt al securității procesului de producere și post-producere a documentelor sus-menționate, excluderii posibilității tehnice de contrafacere.

Drept urmare, soluția propusă prin intermediul acestui proiect, pentru a preîntâmpina riscurile expuse supra, constă în completarea listei excepțiilor de la Legea nr. 96 din 13 aprilie 2007 privind achizițiile publice, stabilită în art. 4 al legii menționate, cu o poziție nouă:

„m¹) contractelor de tipărire a documentelor de stare civilă cu grad de protecție”

Pentru a nu minimaliza controlul din partea organelor statului asupra utilizării banilor publici, precum și pentru a evita situațiile de conflict de interese, ce ar putea apărea în procesul de identificare a operatorului economic care va tipări documentele de stare civilă cu grad de protecție, se propune selectarea acestuia să fie efectuată de către Guvern.

În acest context, trebuie să menționăm în calitate de practică similară, stabilirea recentă de către Guvern a instituției responsabile de tipărirea declarației vamale în detaliu. Astfel, prin Hotărârea Guvernului nr. 757 din 12 septembrie 2014 cu privire la completarea Hotărârii Guvernului nr. 294 din 17 martie 1998, tipărirea acestui formular tipizat a fost pusă în sarcina Serviciului Vamal. Drept urmare a acestor modificări, tipărirea formularului declarației respective a fost exclusă de la procedura de achiziții publice.

Fundamentarea economico-financiară

Implementarea prezentului proiect nu necesită cheltuieli suplimentare celor actuale de la bugetul de stat pentru tirajarea formularelor de stare civilă cu regim special.

Mai mult ca atât, drept urmare a adoptării prezentului proiect de lege, se va facilita procesul de negociere a prețurilor contractelor pentru tipărirea formularelor cu grade de protecție, iar sumele care urmează a fi achitate vor rămâne în sectorul public, drept urmare a tipării acestora de către o întreprindere de stat.

Impactul proiectului

Proiectul va avea un impact semnificativ pentru asigurarea calității documentelor de stare civilă, precum și asigurarea uniformității caracteristicilor tehnice ale documentelor de stare civilă.

În același context, drept urmare a adoptării prezentului proiect, se va contribui la asigurarea respectării ordinii publice, drept urmare a excluderii posibilităților de contrafacere a documentelor de stare civilă.

Modul de incorporare a proiectului în sistemul actelor normative în vigoare, actele normative care trebuie elaborate sau modificate

Pentru implementarea prevederilor prezentului proiect, nu va fi necesară modificarea cadrului normativ conex.

Respectarea transparenței în procesul decizional

În scopul respectării prevederilor legii nr.239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Justiției www.justice.gov.md, directoriul *Transparența decizională*, secțiunea *Proiecte de acte normative remise spre coordonare*.

Pe parcursul consultării publice a proiectului, nu au parvenit recomandări din partea societății civile.

Avizarea și consultarea publică a proiectului

Proiectul a fost remis spre avizare prin scrisoarea nr. 03/1466 din 13 februarie 2014 Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor, Ministerului Economiei, Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, Procuraturii Generale a Republicii Moldova, Agenției Achiziții Publice, Biroului Național de Statistică și Î.S. Editura de Imprimare ”Statistica”.

Ministerul Economiei și Biroul Național de Statistică au comunicat lipsa de obiecții.

Obiecțiile și propunerile instituțiilor vizate, precum și opinia Ministerului Justiției au fost expuse în Sinteza obiecțiilor și propunerilor.

În scopul respectării prevederilor Legii nr.239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Justiției www.justice.gov.md, directoriul *Transparența decizională*, secțiunea *Proiecte de acte normative remise spre coordonare*.

Pe parcursul consultării publice a proiectului, nu au parvenit recomandări din partea societății civile.

Constatările expertizei anticorupție

În rezultatul efectuării expertizei anticorupție în proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu ar satisface cerințele sau ar fi în contradicție cu aceste standarde.

Totodată, Centrul Național Anticorupție a remarcat că acordarea Serviciului Stare Civilă dreptul de a alege operatorului economic pentru tipărirea documentelor de stare civilă cu grad de protecție va promova în mod indirect interesele unui anumit operator economic și va conduce la promovarea unor interese personale sau de grup, detrimentul interesului general public.

Drept urmare a Raportului CNA, în vederea evitării situațiilor conflictuale, proiectul a fost completat, fiind stabilită obligația Guvernului de a identifica operatorul economic care va tipări documentele de stare civilă cu grad de protecție.

Obiecțiile și propunerile CNA au fost incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor CNA.

Viceministru

Nicolae EȘANU

**Numărul formularelor documentelor de stare civilă cu elemente de protecție
achiziționate în perioada anilor 2009-2011:**

Nr.	Denumirea formularelor		Unitatea de măsură	anul 2009, SRL "Metrompaș"	anul 2009, Î.S. Tipografia Centrală FEP	Anul 2010 SRL "Baștina Radog" FEP	Anul 2010, ÎS "Universul"	Anul 2011, SRL "Nova Imprim"
1.	certificatul de naștere		buc.	168577	130000	300000	-----	1040000
2.	certificatul de căsătorie		buc.	51870	70000	132000	-----	520000
3.	certificatul de divorț		buc.	-----	-----	40000	-----	130000
4.	certificatul de schimbare a numelui de familie și/sau prenumelui		buc.	-----	-----	3000	-----	13000
5.	certificatul de deces		buc.	-----	80000	180000	-----	650000
6.	certificatul de stabilire a paternității		buc.	-----	-----	1000	-----	-----
7.	certificatul de adopție		buc.	-----	-----	500	-----	-----
8.	certificatul privind starea civilă		buc.	15583	230000	-----	-----	39000
9.	certificat privind capacitatea matrimonială		buc.	-----	-----	5000	-----	13000
10.	aviz cu privire la schimbarea sau neschimbarea numelui și/sau a prenumelui	Model AS-I	buc.	2597	10000	10000	-----	65000
		Model AN-I	buc.	12986	20000	-----	-----	65000
11.	aviz cu privire la anularea, completarea și /sau rectificarea actului de stare civilă		buc.	12986	30000	30000	-----	130000
12.	extras de pe actul de naștere		buc.	-----	26000	50000	-----	130000
13.	extras de pe actul de căsătorie		buc.	-----	40000	80000	-----	390000
	extras de pe actul de divorț		buc.	-----	-----	100	-----	-----
14.	extras de schimbare a numelui de familie și/sau prenumelui		buc.	<i>Au fost achiziționate pînă în 2009</i>				
	extras de pe actul de deces		buc.	-----	-----	100	-----	-----
15.	extras de pe actul de stabilire a paternității		buc.	<i>Au fost achiziționate pînă în 2009</i>				
16.	extras de pe actul de adopție		buc.					
17.	extras multilingv de pe actul de naștere		buc.	-----	10000	6000	-----	13000
18.	extras multilingv de pe actul de căsătorie		buc.	-----	10000	3000	-----	-----
19.	extras multilingv de pe actul de deces		buc.	-----	1000	1000	-----	-----

Prețurile contractelor pentru tipărirea formularelor cu grade de protecție sunt redată în următorul tabel:

Anul	2009	2009	2010	2010	2011
Denumirea operatorului economic	SRL "Metrompaș"	ÎS "Tipografia Centrală" FEP	SRL "Baștina Radog" FEP	ÎS "Universul"	SRL "Nova Imprim"
Suma contractului, lei MD cu TVA	694 647,60	467 640,00	254 790,00	65 772,00	1 244 301,00